Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U000625

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 23-03-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Синенко Владислав Анатолійович
2. Vladyslav A. Synenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0002-9187-4573

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: ОП 51167 Освітньо-наукова програма підготовки докторів філософії в Українській медичній стоматологічній академії за спеціальністю 222 – Медицина

Дата захисту:

Спеціальність за освітою: Лікувальна справа

Місце роботи здобувача: КП «Полтавська обласна клінічна лікарня ім. М. В. Скліфосовського Полтавської обласної ради»

Код за ЄДРПОУ: 01999106

Місцезнаходження: вул. Шевченка, Полтава, Полтавський р-н., 36011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 12367

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 43937407

Місцезнаходження: вул. Шевченка, Полтава, Полтавський р-н., 36011, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 43937407

Місцезнаходження: вул. Шевченка, Полтава, Полтавський р-н., 36011, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76, 76.03

Тема дисертації:

1. Морфофункціональна характеристика заднього сегмента очного яблука щурів за умов дії комплексу харчових добавок

2. Morphofunctional characteristics of the posterior segment of the rat eye under exposure to a complex of food additives

Реферат:

1. Синенко В.А. Морфофункціональна характеристика заднього сегмента очного яблука щурів за умов дії комплексу харчових добавок. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Проблема забезпечення людства продуктами харчування є актуальною з давніх-давен і залишається гострою, і на сьогодні. Для тривалого зберігання їжі покращення її смакових властивостей у промисловості використовують харчові добавки (ХД). Для різних продуктів застосовують різні консерванти і стабілізатори. Ці речовини шкодять організму, в тому числі, і органу зору. У зв’язку з цим набуває актуальності проблема не тільки вивчення дії окремого виду хімічних речовин на людський організм, а і необхідності дослідження саме поєднаного впливу комплексу ХД. У наукових джерелах практично відсутні дані про вплив комплексу глутамату натрію, нітриту натрію та Понсо 4R на задній сегмент очного яблука. Саме тому, ґрунтовне дослідження цієї теми є актуальним як для теоретичного вивчення, так і для клінічної практики. Наукова новизна одержаних

результатів. Уперше комплексно та системно досліджено й охарактеризовано особливості перебудови структурних компонентів заднього сегмента очного яблука щурів за умов комбінованого впливу ХД, із застосуванням морфологічних, електронно-мікроскопічних і морфометричних методів. Встановлені метричні критерії заднього сегмента очного яблука щурів у нормі та його реактивні зміни при дії екзогенних чинників на підставі комплексної морфологічної оцінки. Встановлено за результатами власних досліджень структурні ознаки і визначені метричні показники, які є теоретичним підґрунтям та діагностичним критерієм оцінки реактивних змін морфофункціонального стану сітківки і хоріоідеї ока та їх гемомікроциркуляторного русла з метою поглибленого розуміння відомих у клінічній офтальмології захворювань і синдромів, які супроводжуються структурними змінами у задньому сегменті очного яблука. Встановлено, що вживання комплексу ХД призводить до ушкодження фоторецепторів, біполярних і гангліонарних клітин сітківки та може бути одним із чинників розвитку дегенеративних захворювань. Виявлено типові реактивні зміни в гемомікроциркуляторному руслі сітківки та хоріоідеї пов'язані з впливом комплексу ХД. Встановлено, що комплексний вплив ХД спричиняє виражені морфометричні зміни в структурах сітківки, що свідчить про їх високу чутливість до токсичної дії добавок та проявляється прогресивним зниженням морфометричних показників у хронологічному аспекті. Проведено комплексне дослідження заднього сегмента ока і отримані дані свідчать про розвиток дегенеративних змін під впливом комплексу ХД, які можуть впливати на зорові функції, сприяючи їхньому погіршенню і підтверджують необхідність обмеження споживання ХД для зменшення ризиків, пов'язаних з порушенням зору. Практичне значення одержаних результатів. Отримані наукові докази про будову заднього сегмента очного яблука в нормі та за умов комбінованого впливу глутамату натрію, нітриту натрію і Понсо 4R, можуть бути використані для удосконалення діагностики захворювань сітківки та формування теоретичних засад профілактики ушкоджень сітківки й хоріоідеї у клінічній практиці. У поєднанні з клінічними методами, отримані дані мають перспективу широкого застосування для прогнозування ризику розвитку патології сітківки та хоріоідеї при наявності дистрофічних процесів, оцінки тенденцій перебігу захворювання та передбачення можливих ускладнень. Отримані результати підкреслюють значущість поглибленого вивчення структурної організації сітківки та хоріоідеї для потреб офтальмології й обґрунтовують доцільність пошуку нових комплексних медикаментозних підходів до лікування їх дисфункції з урахуванням виявлених морфологічних змін окремих елементів заднього сегмента ока щурів після поєднаної дії ХД. Отримані матеріали можуть бути використані фахівцями-морфологами як підґрунтя для подальших досліджень перебудови структур заднього сегмента очного яблука щурів за різних патологічних станів.

2. Synenko V.A. Morphofunctional characteristics of the posterior segment of the rat eye under exposure to a complex of food additives. – Qualification scientific work on the rights of the manuscript. The problem of providing humanity with food has been relevant since ancient times and remains acute today. For long-term storage of food and improvement of its taste properties, food additives (FA) are used in industry. Different preservatives and stabilizers are used for different products. These substances are harmful to the body, including the organ of vision. In this regard, it is important to study not only the effect of individual types of chemicals on the human body, but also the combined effect of a complex of FAs. Scientific sources contain virtually no data on the effect of a complex of monosodium glutamate, sodium nitrite, and Ponceau 4R on the posterior segment of the eyeball. That is why a thorough study of this topic is relevant both for theoretical research and clinical practice. Scientific novelty of the results. For the first time, the features of the restructuring of the structural components of the posterior segment of the rat eyeball under the combined influence of FA have been comprehensively and systematically studied and characterized using morphological, electron microscopic, and morphometric methods. Metric criteria for the posterior segment of the rat eyeball in normal conditions and its reactive changes under the influence of exogenous factors have been established on the basis of a comprehensive morphological assessment. Based on the results of our own research, structural features and metric indicators have been established, which are the theoretical basis and diagnostic criteria for assessing reactive changes in the morphofunctional state of the retina and choroid of the eye and their hemomicrocirculatory bed for the purpose of a deeper understanding of diseases and syndromes known in clinical ophthalmology, which are accompanied by structural changes in the

posterior segment of the eyeball. It has been established that the use of the FA complex leads to damage to photoreceptors, bipolar and ganglion cells of the retina and may be one of the factors in the development of degenerative diseases. Typical reactive changes in the hemomicrocirculatory bed of the retina and choroid associated with the effect of the FA complex have been identified. It has been established that the complex effect of food additives causes pronounced morphometric changes in the structures of the retina, which indicates their high sensitivity to the toxic effects of additives and manifests itself in a progressive decrease in morphometric indicators in a chronological aspect. A comprehensive study of the posterior segment of the eye was conducted, and the data obtained indicate the development of destructive changes under the influence of the FA complex, which can affect visual functions, contributing to their deterioration and confirming the need to limit FA consumption to reduce the risks associated with visual impairment. Practical significance of the results. The scientific evidence obtained on the structure of the posterior segment of the eyeball in normal conditions and under the combined influence of sodium glutamate, sodium nitrite, and Ponceau 4R can be used to improve the diagnosis of retinal diseases and to form the theoretical basis for the prevention of retinal and choroidal damage in clinical practice. In combination with clinical methods, the data obtained have the potential for wide application in predicting the risk of developing retinal and choroidal pathology in the presence of dystrophic processes, assessing disease trends, and predicting possible complications. The results obtained emphasize the importance of in-depth study of the structural organization of the retina and choroid for the needs of ophthalmology and justify the search for new comprehensive drug approaches to the treatment of their dysfunction, taking into account the morphological changes in individual elements of the posterior segment of the rat eye after the combined action of FA. The obtained materials can be used by morphologists as a basis for further research on the restructuring of the structures of the posterior segment of the rat eyeball in various pathological conditions.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Synenko V. A., Yeroshenko G. A., Shevchenko K. V., Klepets O. V., Grygorenko A. S., Sokolenko V. M., Sharlay N. M. The current issues on the impact of monosodium glutamate food additive on the visual organ and the human body. World of Medicine and Biology. – 2024. – № 3 (89), 258-262.
- Synenko V. A., Yeroshenko G. A., Shevchenko K. V., Grygorenko A. S., Sokolenko V. V., Sharlay N. M., Vlasyuk A. O. CURRENT VIEWS ON THE IMPACT OF SODIUM NITRITE AND PONCEAU 4R FOOD ADDITIVES ON THE RETINA AND THE WHOLE BODY. World of Medicine and Biology. – 2024. – № 4 (90), 260-264.
- Yeroshenko G. A., Shevchenko K. V., Synenko V. A., Grygorenko A. S., Kononenko S. V., Zviaholska I. M., Onipko V. V. MORPHOMETRIC CHARACTERISTICS OF THE MAIN STRUCTURAL COMPONENTS OF THE POSTERIOR EYE WALL IN RATS UNDER THE IMPACT OF A COMPLEX OF MONOSODIUM GLUTAMATE, SODIUM NITRITE AND PONCEAU 4R. World of Medicine and Biology. – 2025. – № 1. (91), 167-172.
- Synenko V. A., Yeroshenko G. A., Shevchenko K. V., Grygorenko A. S., Kovalchuk L. E., Ishchenko V. I. REACTIVE CHANGES IN THE VESSELS OF THE HEMOMICROCIRCULATORY BED IN THE RETINA OF RATS UNDER THE INFLUENCE OF A COMPLEX OF FOOD ADDITIVES. World of Medicine and Biology. – 2025. – № 3 (93), 196-199.
- Yeroshenko G. A., Shevchenko K. V., Synenko V. A., Vesnina L. E., Zviaholska I. M., Tymoshenko Yu. V., Ischenko V. I. INFLUENCE OF A COMPLEX OF FOOD SUPPLEMENTS ON THE CONDITION OF RETINAL NEURONS IN RATS. World of Medicine and Biology. – 2025. – №4(94), 178-182.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U108234

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шевченко Костянтин Васильович
2. Kostiantyn V. Shevchenko

Кваліфікація: д.філософ, доц., 091

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1665-3236

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 43937407

Місцезнаходження: вул. Шевченка, Полтава, Полтавський р-н., 36011, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Слободян Олександр Миколайович
2. Oleksandr M. Slobodian

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.03.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4402-8457

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Буковинський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010971

Місцезнаходження: площа Театральна, Чернівці, 58002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Матещук-Вацеба Леся Ростиславівна
2. Lesia R. Mateshchuk-Vatseba

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.03.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3466-5276

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державне некомерційне підприємство "Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького"

Код за ЄДРПОУ: 02010793

Місцезнаходження: вул. Пекарська, Львів, 79010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Білаш Сергій Михайлович
2. Serhii M. Bilash

Кваліфікація: д. б. н., професор, 14.03.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8351-6090

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 43937407

Місцезнаходження: вул. Шевченка, Полтава, Полтавський р-н., 36011, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коптев Михайло Миколайович
2. Mykhailo M. Koptev

Кваліфікація: к. мед. н., доц., 14.03.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3726-8911

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 43937407

Місцезнаходження: вул. Шевченка, Полтава, Полтавський р-н., 36011, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Старченко Іван Іванович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Старченко Іван Іванович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Прихідько Олена Олексіївна
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна